

Översikt över svenskt uttal

©Bosse Thorén 2007

Prosodi			Segment / fonem		
Betoning	Längd/kvantitet	Ton / melodi /intonation	Vokaler	Konsonanter	Assimilationer / fonologiska processer
'kanon – ka'non	<i>glas – glass</i>	Slutintonation ↙	Hårda vokaler <i>a o u å</i>	Tonande <i>b d g j l m n r</i> <i>v -ng-</i>	R + dental konsonant = supra-dentaler (retroflexa) <i>bord svart kurs</i>
'racket – ra'ket	<i>vit – vitt</i>				
'Japan – ja'pan	<i>vila – villa</i>	Fortsättnings-ton →	Mjuka vokaler <i>e i y ä ö</i>	Tonlösa <i>f h k p s t sj-tj-</i>	Tonassimilation <i>Onsdag > onsta</i>
<i>kaffe – kafé</i>	<i>söt – sött</i>	Accent 1 (akut)			Nasalassimilation <i>En bil > embil</i>
<i>armen – armén</i>	<i>bus – buss</i>	<i>änden</i> <i>tòmten</i> (får sin melodi ur satsens intonation)	Kvalitativ (klangfärgs-) skillnad mellan lång och kort variant;	Fonotax: Svenskan tillåter initiala konsonantkluster på 3, t.ex. <i>skriva</i> och finala på 5, t.ex. <i>skälmskt</i> , men i praktiken brukar högst 3-4 finala konsonanter uttalas i följd	Ordgränser: Liaison <i>Han hete rAnders</i>
'planet – pla'net	<i>rot – rott</i>				Finalt r-bortfall före konsonant: <i>Vad äte(r)Bengt?</i>
Betoning kan vara betydelseskiljande även på satsnivå t.ex.		Accent 2 (grav) <i>änden</i> <i>tòmten</i> ↘	kraftig för <i>a u</i>		Icke dubbling: <i>Vad läseRickard</i>
'hälsa på någon – hälsa 'på någon			försumbar för <i>ä ö</i>		<i>Vet du > Vetu m.m m.m.</i>